

M. Beňu

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 79

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne: 14. března 1985 *Jmč*

Č. j.: inf./04512/79
Počet listů: 10
Počet výtisků: 26
Den vydání: 14. března 1985

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích

Informace o politické situaci v krajích

Krajské /městské/ výbory strany zhodnotily politickou situaci v okruhu své působnosti za uplynulé období a informovaly o získaných poznatcích ÚV KSČ. Ve zprávách uvádějí, že ve společenském dění, v názorové hladině pracujících a obyvatel i v přístupech stranických orgánů a organizací k zabezpečování aktuálních úkolů převládají pozitivní tendence. Krajské a okresní výbory strany hodnotí členské schůze ZO KSČ na začátku roku 1985, jejich přínos k rozpracování závěrů posledních zasedání ÚV KSČ, zejména k rozhodujícím otázkám rozvoje národního hospodářství a úkolům posledního roku sedmé pětiletky. Na utváření dělné atmosféry v pracovních kolektivech se podílejí veřejné schůze strany, jejichž přípravě a průběhu věnují stranické orgány a organizace na základě dosavadních zkušeností zvýšenou pozornost. Na počest 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou jsou na nich vyhlášovány hodnotné socialistické závazky. V průmyslových a zemědělských podnicích sílí hnutí na podporu stanoviska předsednictva ÚV KSČ, vlády ČSSR a ÚRO k překonání následků nepříznivého počasí z ledna a února letošního roku.

Doznívají příznivé ohlasy na oslavy 37. výročí Vítězného února a Mezinárodního dne žen. V této souvislosti je kladně hodnoceno slavnostní shromáždění, konané v Paláci kultury i tradiční přijetí nejlepších pracovníků a funkcionářek nejvyššími představiteli strany a vlády na Pražském hradě. Se značným zájmem sleduje široká veřejnost vývoj mezinárodních vztahů. Pozornost je soustředěna na jednání mezi SSSR a USA v Ženevě; s velkým ohlasem se setkaly volby do Nejvyššího sovětu RSFSR a projevy čelných představitelů Sovětského svazu, přednesené při této příležitosti.

x

Krajské /městské/ výbory strany v informacích uvádějí, že komunisté i celá široká veřejnost s hlubokou účastí přijala zprávu o úmrtí generálního tajemníka ÚV KSSS a předsedy prezidia Nejvyššího sovětu SSSR Konstantina Ustinoviče Černěnka. V

ohlasech jsou oceňovány především jeho zásluhy o rozvoj národního hospodářství Sovětského svazu, přínos k rozvoji marxisticko-leninské teorie a úsilí o sjednocení postupu zemí socialistického společenství, mezinárodního komunistického i dělnického hnutí v boji za odvrácení hrozby jaderné války a udržení světového míru.

Pracující i ostatní občané vzdali čest památce nejvyššího představitele SSSR svými podpisy na kondolenčních listinách vystavených v budovách orgánů Komunistické strany Československa, na velvyslanectví a konzulátech Sovětského svazu i při pietních aktech na pracovištích. Kladně je hodnoceno politickoorganizační zabezpečení otázek, spojených s uctěním památky s. K.U. Černěnka. Smuteční výzdoba měla ve všech krajích důstojnou úroveň.

Se zájmem byla vyslechnuta zpráva o výsledku mimořádného zasedání ÚV KSSS, na kterém byl zvolen do funkce generálního tajemníka s. M.S. Gorbačov. Oceňuje se, že byl vybrán mladší, ale i dostatečně zkušený, teoreticky i prakticky připravený perspektivní politik, což je podle ohlasů zvlášť důležité vzhledem ke složitosti současné mezinárodní situace. Kladně je přijímáno vystoupení soudruha M.S. Gorbačova na uvedeném zasedání. Pozitivně se hodnotí důraz, který položil na to, že linie XXVI. sjezdu a následujících zasedání ÚV KSSS zůstává neměnná. Dále ujištění, že bude pokračovat v leninské politice a navazovat na přístupy soudruhů Andropova i Černěnka.

V ohlasech je vyjadřováno přesvědčení, že vnitřní i mezinárodní politika KSSS přispěje k rozvoji sovětské společnosti i k ozdravení mezinárodní situace. Oceňuje se, že i přes změnu ve vedení KSSS byly zahájeny rozhovory mezi SSSR a USA v Ženevě.

x

Zvláštní pozornost věnují stranické, státní, hospodářské, společenské orgány a organizace urychlenému vyrovnání skluzů v plnění plánu průmyslových a stavebních organizací. Realizují se výsledky celostátní porady tajemníků krajských /městských/ výborů pro stranickou práci v průmyslu. K výměně zkušeností a sjednocení postupu svolávají okresní výbory komunistické strany

porady předsedů CZV a ZO KSČ, aktivistů a vedoucích hospodářských pracovníků. Stranické organizace využívají k mobilizaci komunistů a bezpartijních členských i veřejných schůzí. Přijímaná opatření k vyrovnání výpadků jsou zaměřena na organizování prodloužených i mimořádných směn, lepší využívání pracovní doby a rozvoj iniciativy. V nepřetržitých provozech usilují o zkracování plánovaných odstávek výrobního zařízení a překračování denních úkolů na základě vyššího plnění výkonových norem.

Stranické orgány současně usilují o to, aby se základní organizace i vedoucí hospodářští pracovníci zaměřili na rychlejší uplatňování kvalitativních faktorů. Prosazuje se využívání rezerv dokonalejší organizací práce, vyšším využitím strojů, odstraňováním ztrát pracovní doby a snižováním materiálové i energetické náročnosti. Například v Elektroporcelánu Bohosudov /Severočeský kraj/ jsou zaváděny nové technologické postupy, které zkracují výrobní cyklus. Pracující n.p. Hedva Moravská Třebová /Východočeský kraj/ odpracují v době od 1.3. do 30.4.1985 celkem 40 údernických směn se 100 % kvalitou práce, vyrovnají dluh v plnění plánu a dosáhnou dalších úspor materiálu a energie.

Složitější je situace v nahrazování ztrát ve stavebnictví a v energeticky náročné výrobě. Ve stavebních podnicích v Praze s vyrovnáním skluzu počítají do konce třetího čtvrtletí letošního roku. V panelárnách jsou přeplněné sklady a hrozí zastavení výroby. Montované stavby proto zahájily převážení panelů do meziskladů jednotlivých stavenišť. V důsledku omezených dodávek plynu a energie je obtížné zavádění mimořádných směn v metalurgických provozech. Poukazuje na to například jihomoravský KV KSČ.

Manka ve výrobě vyvolala další potíže v materiálně technickém zásobování hospodářských organizací závislých na dodávkách kooperujících podniků a závodů. Některé podniky a závody mají omezené možnosti v organizování mimořádných směn pro nedostatek surovin a materiálu. Například v ČZM Strakonice /Jihočeský kraj/ na mimořádné směně v sobotu spotřebovali materiál, který potom scházel v následujících dnech.

V podnicích a závodech se věnuje mimořádná péče urychlenému plnění těch položek plánu, které zabezpečují kooperační vztahy. Například z iniciativy stranické a odborové organizace určilo vedení n.p. Aritma Praha-Vokovice klíčová místa vyžadující mimořádná opatření. Tak je zabezpečována výroba periferních zařízení k výpočetní technice pro domácí i zahraniční zákazníky.

Neplnění plánu vývozu do Sovětského svazu je způsobeno v některých případech zákazem nakládky a nepropustností trati v Čierné nad Tisou. Tak je tomu v podniku Sklo-Union, závod Labora Brno /Jihomoravský kraj/, který nesplnil z tohoto důvodu export pro sovětské odběratele za první dva měsíce letošního roku o 34 miliónů ve FCO.

Krajské /městské/ výbory strany uvádějí poznatky o rozvoji pracovní iniciativy na počest 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou. Například pracující podniků a závodů zúčastněných na výstavbě jaderné elektrárny V2 v Jaslovských Bohunicích /Západoslovenský kraj/ přijali spolu se sovětskými specialisty internacionální závazek: poslední blok uvedou do zkušebního provozu 30.9.1985. V NHKG Ostrava /Severomoravský kraj/ bylo během ledna a února vyhlášeno 18 000 socialistických závazků jednotlivců, BSP, provozů i závodů. Ve válcovně předvalků a při zkracování doby potřebné k opravám se v tomto podniku odpracovalo 20 údernických směn. Mnohé podniky a závody předaly hlášení o vyrovnání skluzu na základě přijatých závazků. V okrese Gottwaldov /Jihomoravský kraj/ se do konce února vyrovnali s výpadky pracující podniků Fatra Napajedla, Rudý Říjen a Moravan Otrokovice, MEZ Broumov, Svit Gottwaldov a Vlárské strojírny Slavičín.

Iniciativa na počest 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou a k vyrovnání skluzů z ledna a února letošního roku se projevuje také v zemědělských podnicích. Například zemědělci okresu Přerov /Severomoravský kraj/ rozpracovali opatření k překročení plánu rostlinné výroby o 3 629 tun, živočišné o 35 tun masa a 890 000 litrů mléka. V JZD Svornost Železný Brod, okres Jablonec n.Nisou /Severočeský kraj/ počítají s překročením plánovaných výrobních úkolů o 446 000,- Kčs a s úsporami vlastních

nákladů ve výši 170 000,- Kčs. Družstevníci JZD Orašín, okres Louny se v uzavřeném závazku v celkové hodnotě 413 000,- Kčs zavazují překročit výrobu obilovin, cukrovky a snížit spotřebu jaderných krmiv. Pracující odštěpného závodu speciálních lesních činností L. Kynžvart /Západočeský kraj/ uzavřeli závazek v hodnotě 906 000,- Kčs, odštěpný závod Krajková ve výši 744 000,- Kčs apod. Závazky oborového podniku státní statky Sokolov dosáhly celkové hodnoty 4, 609 000 Kčs.

Na rozvoj socialistické soutěže se významně podílejí výroční členské schůze JZD. Přijímané hospodářské plány vycházejí ze závěrů 11.zasedání ÚV KSČ. Jedná se o vyšší úkoly a kvalitní výrobu obilovin, cukrové řepy, o úspory jaderných krmiv, pohonných hmot, zvýšení užitkovosti apod. Posuzována je úroveň organizace práce, hledány možnosti rychlejšího spojení vědy a výroby v praxi. Například na okrese Pardubice /Východočeský kraj/ ve spolupráci JZD Choltice a Výzkumného ústavu rostlinné výroby v Praze byla ustavena komplexní racionalizační brigáda, která bude řešit efektivnost výživy rostlin, využití kapalných a organických hnojiv, mikroprvků, zdokonalování agrotechniky s cílem stabilizovat výnosy obilovin a píce na úroveň požadavků osmé pětiletky.

Zvýšená pozornost je věnována odstraňování lesní kalamity. Například výzva předsednictva KOR v Hradci Králové /Východočeský kraj/ na pomoc lesům se setkala se širokou odezvou. Je organizována pomoc při úklidu lesa a zalesňování vybraných lokalit. Je vítána možnost samovýroby palivového a užitkového dřeva. Tyto a další poznatky ukazují, že veřejnost reaguje aktivně a s pochopením na usnesení předsednictva ÚV KSČ a vlády ČSSR k řešení současného stavu lesního hospodářství a na výzvu ÚV Národní fronty.

Zásobování vnitřního trhu základními druhy potravin hodnotí krajské /městské/ výbory strany jako dobré, bez zásadnějších problémů. Vyskytující se nedostatky zejména v nedodržování rozvozních plánů a kvalitě zboží jsou operativně řešeny pří-

slušnými obchodními orgány a dodavatelskými organizacemi. Spotřebitelská veřejnost například v Praze a Severočeském kraji poukazuje na nedostatek brambor a jejich špatnou kvalitu. V Severočeském kraji se projevují problémy v dodávkách neslazených minerálních vod a kostkového cukru. V Jihomoravském kraji není uspokojena poptávka po sterilizovaných okurkách, které nejsou ani ve skladu n.p. Fruta Znojmo.

Přes částečné zlepšení přetrvávají v zásobování průmyslovým zbožím problémy, které byly již uváděny v předchozích informacích. Občané Prahy kritizují, že na trhu chybí dětské oblečení v nižších cenových relacích. V souvislosti s přípravou štafet u příležitosti oslav 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou se v Severomoravském kraji vyskytují kritické připomínky k nedostatku stuh. V okresech Opava, Šumperk a Vsetín /Severomoravský kraj/ se vyskytují ojediněle fámy o zdražení vlny, vlněných výrobků a pneumatik.

x

V návaznosti na členské schůze ZO KSČ na začátku roku 1985 se v současném období uskutečňují veřejné stranické schůze. Krajské a okresní výbory strany je průběžně hodnotí a přijímají opatření k jejich zkvalitnění. Vycházejí přitom z dosavadních zkušeností, které signalizovaly značné rozdíly v úrovni. Na tomto základě začaly okresní výbory prostřednictvím svých zástupců výrazněji ovlivňovat celkovou připravenost veřejných schůzí, což nachází odraz v postupném zvyšování jejich kvality.

K prohloubení mobilizačního charakteru schůzí přispělo sepětí s úsilím o vyrovnání skluzů ve výrobě z ledna a února tr. Většinou se základním organizacím strany daří získat podporu pracovních kolektivů při jejich odstraňování. K tomu je zaměřen rozvoj pracovní iniciativy. V k.p. Škoda Plzeň /Západočeský kraj/ se například rozvíjí pod heslem "40.výročí osvobození přivítáme bez dluhů".

Pracovní kolektivy jsou na těchto schůzích orientovány na rovnoměrné plnění hospodářských úkolů, urychlené využívání výsledků vědeckotechnického rozvoje v praxi, zvyšování kvality, dodržování pracovní a technologické disciplíny a zvláště na hospodárné využívání paliv, surovin a energií. V řadě organizací je oceňována práce dobrých kolektivů i jednotlivců, ale méně kriticky je poukazováno na ty, kteří neplní stanovené úkoly. Rozdílná pozornost je věnována konkrétním otázkám v realizaci druhé etapy ZEUMS. V průběhu schůzí byla rovněž vznesena řada připomínek, námětů a požadavků na zlepšení řídicí a organizační práce hospodářských pracovníků, k otázkám zkvalitňování pracovního i životního prostředí.

Krajské /městské/ výbory strany na základě dosavadních poznatků z veřejných schůzí konstatují, že převážná většina pracujících a občanů chápe politiku strany a podporuje ji konkrétními činy. Jsou vyhlašovány socialistické závazky k předčasnému splnění úkolů posledního roku sedmé pětiletky.

x

Stranické orgány a organizace se trvale zabývají realizací Dopisu předsednictva ÚV KSČ k prohloubení účinnosti boje proti porušování socialistické zákonnosti, morálky a disciplíny. Usilují o to, aby se na ní aktivně podílely státní i hospodářské orgány spolu se společenskými organizacemi^{mi} a aby dodržování socialistické zákonnosti, upevňování pořádku a disciplíny se stalo pravidelnou náplní jednání výborových a členských schůzí ZO KSČ. Z informací KV /MěV/ KSČ vyplývá, že Dopis je všeobecně podporován a přijímán, rozdílná úroveň je však v konkrétnosti opatření a kontrole.

Vyhodnocení přijatých opatření v jednotlivých krajích ukázalo, že jejich plnění většinou vede k přísnějšímu posuzování pracovní a technologické disciplíny. Poznatky například ze zemědělských podniků Východočeského kraje ukazují, že se to projevilo ve zlepšení činnosti revizních komisí JZD a ve snížení počtu závad zjišťovaných při komplexních prověrkách hospodaření. Narůstá tlak na omezování neproduktivních nákladů a hospodárné využívání svěřených prostředků. Zvýšil se počet kontrol i četnost postihů za zjištěné nedostatky. V Severočeském kraji bylo například v Uranových dolech Hamr na základě přijatých opatření uskutečněno během roku 1984 celkem 26 kontrol. Při nich se

zjistilo 149 případů neoprávněného obohacování a zneužívání podnikových vozidel. Byla uplatněna kárná opatření včetně rozvázání pracovního poměru a finančních postihů.

Z informací krajských /městských/ výborů strany je zřejmé, že ne všechny hospodářské orgány a organizace důsledně dbají na dodržování zásad vyplývajících z Dopisu PÚV KSČ a navazujících vládních usneseníh. Mnozí vedoucí pracovníci i někteří funkcionáři stranických organizací nedocenili společenskou závažnost porušování zásad socialistické zákonnosti, morálky a disciplíny, což se odrazilo ve formálních a málo účinných opatřeníh. Zvláště z oblasti obchodu, veřejného stravování a služeb je možno uvést řadu příkladů vážných protisocialistických jevů a nezákonného obohacování jednotlivců.

Poznatky z členských schůzí ZO KSČ na začátku roku 1985 ukazují, že stranické organizace více využívají v uplatňování práva kontroly výsledků mimostranických orgánů a podnikových kontrolorů. Například v k.p. Doly Vítězného února Záluží /Severočeský kraj/ byl za přestupky a nedostatky v nedodržování pracovní kázně udělen 98 komunistům stranický trest. Zatím ne vždy jsou přijímány adekvátní stranické závěry k nedostatkům zjištěným kontrolními orgány. Například v okrese Žďár n.Sázavou /Jihomoravský kraj/ byly u 20 % komunistů stíhaných pro trestné činy a přečiny proti majetku v socialistickém vlastnictví a úplatkářství provedeny pouze pohovory na úrovni výborů ZO KSČ bez dalších stranických závěrů.

Krajské /městské/ výbory strany uvádějí, že v některých organizacích a institucích bylo doposud dosaženo jen dílčích pozitivních výsledků. Řada případů hospodářské kriminality je umožňována nedůslednou evidencí. V úplatkářství lze jako jednu z příčin uvést nedostatek některých druhů zboží a nízkou úroveň služeb občanům. Mnohde není dodržována vyhláška o včasém uvádění strojů z exportu do provozu. Soustavná kontrola ze strany vedoucích pracovníků není vždy považována za neoddelitelnou součást jejich řízení. V této oblasti, jak uvádí jihočeský KV KSČ, městský výbor KSČ Praha i další územní stranické orgány, se zatím nedaří docílit žádoucích změn. Oznamování hospodářské

trestné činnosti představuje podle poznatků příslušných krajských orgánů stále jen asi 10 % z celkového počtu případů. Opmíjí se důležitost prevence negativních jevů a ne všude se podařilo do realizace Dopisu PÚV KSČ neformálně zapojit společenské organizace. Stranické orgány a organizace v převážné většině uvedené nedostatky znají a usilují společně se státními a hospodářskými orgány o jejich odstranění.